

NEDEN GELİŞEN PAZARLARDAN NEGATİF AYRIŞIYORUZ?

2007 yılında başlayıp dünyayı kasıp kavuran küresel kriz dalgasının ilk fazı 2009 yılının ilk çeyreğinde biterken, geride ABD piyasalarıyla birlikte gelişen pazarlarda enkaz yığınları bırakmıştı. 2009 yılının ikinci çeyreğine girmeden önce küresel yatırım dünyasında geniş yatırımcı kitleleleri bilhassa hisse senetleri piyasalarını terk etmiş, ABD hisse senetleri piyasalarıyla birlikte Asya-Pasifik, Latin ABD ve Ortadoğu piyasaları büyük kayıplar yaşamıştı. Kuşkusuz Türkiye de yaşanan bu çalkantıdan nasibini almış, döviz, tahvil ve hisse senetleri piyasalarında yaşanan yabancı çıkışları yatırımcı dünyasında umutların kaybolmasına neden olmuştu.

Krizin ikinci fazıyla birlikte 2009 Mart ayından itibaren bilhassa gelişen pazarların genelinde gelişmiş pazarlara göreceli daha hızlı toparlanma başlarken, bu pazarlarda uluslararası fon çıkışları bir süre daha devam etti. 2009 yılının geri kalanında ve sonrasında gelişen pazarların dünya pazarlarının genelinden olumlu ayrıştığını gördük. 2010 yılı sonrasında krizin üçüncü fazının devreye girmesiyle birlikte Asya-Pasifik, Latin ABD'nin büyük kısmı ve Akdeniz pazarları tekrar göreceli olumsuz ayrışmaya başlarken Türkiye, Endonezya, Arjantin gibi birkaç pazar uluslararası fonların ilgisini çekmeye devam etti. 1998 yılından itibaren gelişen pazarlar endeksinde uzun yıllar sürmüş yükseliş trendi yavaş yavaş yön değiştirirken, o dönemde birkaç gözde ülkeden biri olan Türkiye hakkındaki olumlu beklentiler hala uluslararası finans kamuoyu tarafından sürdürülüyordu. Nitekim 2011 yılının tamamında gelişen pazarların genelinde yaşanan düzeltme sonrasında, 2012 yılı başından başlayarak geçtiğimiz Mayıs ayına kadar Türkiye, kendi liginde açık ara önde giden bir kaç pazardan biri oldu.

Oysa ki Türkiye gelişen pazarların bir üyesiydi ve göreceli olumlu ayrışmanın yıllarca sürmesi beklenemezdi. Yükselen pazarların cazibesi, yüksek büyüme, dinamik ekonomi, kredi notu artışı vs.gibi hikayeler de yıllardır fiyatlanmıştı ve artık pazarlayacak pek bir hikaye kalmamıştı. Bu arada krizin üçüncü fazı da devam ediyordu. Geçmişte yaşanan onca dış müdahaleye rağmen sonunda doğanın dinamikleri daha fazla gecikmedi ve geçtiğimiz Mayıs ayıyla birlikte devreye girdi. Mayıs ayından bugüne dek geçen zaman diliminde Türkiye'nin artık gelişen pazarlar içerisinde olumsuz ayrışmaya devam ettiğini görüyoruz.

Gelişen pazarların genelinde 1998 yılında başlayan son yükseliş trendinin 2007 yılında bittiğinin teyidi artık belirginleşiyor. Türkiye de gelişen pazarlar içerisinde yer alan ülkelerden biri olduğuna ve son birkaç yıldır sözkonusu pazarlar içerisinde pozitif yönde ayrıştığına göre, hisse senetleri, tahvil ve döviz piyasalarındaki fiyatlama dinamiklerinin yavaş yavaş aleyhimize dönüyor olması bizim açımızdan beklenen bir gelişmedir.

Dünyanın genelinde uzun zaman önce yön değiştiren duygusal trend doğanın gereği Türkiye'yi de çekim alanına almaya başladı. Duygusal trendde yaşanan değişimlerin finansal izdüşümleri de Mayıs ayı sonrasında piyasalara yansımaya başladı. Finansal piyasalar büyük oranda gelecekle ilgili beklentilerin ve tahminlerin çok önceden fiyatlandığı piyasalardır. Bunun örnekleri tarihte çok kez yaşanmıştır. Geçtiğimiz Mayıs ayı sonrasında yurtiçi finans piyasalarında başlayan fiyatlama dinamikleri, ülkemizde sosyal, toplumsal, ekonomik ve finansal açıdan bir dönemin bitişinin ve yeni bir dönemin başlangıcının da sinyallerini üretmektedir.